

Εγκύκλιος Ι.Κ.Α. αρ. 4/14.1.2013

**Αναγνώριση με εξαγορά στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα (Β.Α.Ε.)
χρόνου πραγματικής απασχόλησης περιόδου από 1/1/2012 έως 31/12/2015 σε
εργασίες ή ειδικότητες που εξαιρέθηκαν από τον νέο Πίνακα Β.Α.Ε.**

Αθήνα, 14/1/2013

Αριθμ. Πρωτ. Α32/1150/7

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
Δ Ι Ο Ι Κ Η Σ Η
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΕΣΟΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ : ΜΗΤΡΩΟΥ & ΒΑΡΕΩΝ ΕΠ/ΤΩΝ
Πληροφορίες : Γ. Μητροφάνης
Αριθ. τηλεφώνου : 210 52 15 240 - 241
FAX : 210 52 23 228
E – mail : asfika@otenet.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΠΑΡΟΧΩΝ
ΤΜΗΜΑ : ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
Πληροφορίες : Π. Δημητρακοπούλου
Αριθ. τηλεφώνου : 210 52 15 193
FAX : 210 52 30 046
E – mail : diefpar @ika.gr
Ταχ. Διεύθυνση : Αγ. Κων/νου 8
102 41 – Αθήνα

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ. : 4

**ΘΕΜΑ : Αναγνώριση με εξαγορά στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα
(Β.Α.Ε.) χρόνου πραγματικής απασχόλησης περιόδου από 1/1/2012 έως
31/12/2015 σε εργασίες ή ειδικότητες που εξαιρέθηκαν από τον νέο Πίνακα
Β.Α.Ε..**

ΣΧΕΤ. : Η [εγκύκλιο 27/12](#)

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του [άρθρου 31](#) του Ν.4075/2012 (Φ.Ε.Κ. 89 Α'11-4-2012) καθώς και το υπ' αρ. [Φ10221/οικ.9547/650/30.4.2012](#) έγγραφο του Υπουργείου Απασχόλησης & Κοινωνικής Ασφάλισης/Γ.Γ.Κ.Α., σχετικά με την αναγνώριση χρόνου πραγματικής απασχόλησης σε εργασίες ή ειδικότητες που εξαιρέθηκαν από το νέο Πίνακα Βαρέων & Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων - Β.Α.Ε. (Φ.Ε.Κ. 2778 Β'2-12-2011), προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να συμπληρώσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις χρόνου ασφάλισης για συνταξιοδότησή τους με το καθεστώς των Β.Α.Ε. και θέτουμε υπόψη σας τα κάτωθι:

Γ Ε Ν Ι Κ Α - Π Ρ Ο Υ Π Ο Θ Ε Σ Ε Ι Σ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. [1902/1990](#), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Ν. [3029/2002](#), για την αναγνώριση δικαιώματος σε πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος σε ασφαλισμένους για πρώτη φορά σε οποιονδήποτε φορέα πριν από την 1/1/1993, οι οποίοι απασχολούνται σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες και ασφαλιζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Α.Ε., απαιτείται η συμπλήρωση, του 60ου έτους της ηλικίας τους για τους άνδρες και του 55ου έτους για τις γυναίκες, καθώς και η πραγματοποίηση, τουλάχιστον, 4.500 ημερών εργασίας, από τις οποίες τα 4/5 (δηλ. 3.600 ημέρες) σε ειδικότητες που καλύπτονται από τον ανωτέρω Κανονισμό και από αυτές 1.000 ημέρες στα τελευταία 13 χρόνια (Ν. [3232/2004](#) άρθρο 15 παρ.12) πριν από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας. Για τους απασχολούμενους σε οικοδομικές εργασίες και σε υπηρεσίες καθαριότητας των Ο.Τ.Α. τα παραπάνω όρια ηλικίας είναι μειωμένα κατά 2 χρόνια.

2. Με την [παρ. 16 του άρθρου 10](#) του Ν. [3863/2010](#) μεταβλήθηκαν τα όρια ηλικίας για τις γυναίκες ασφαλισμένες (ενώ δεν εθίγησαν τα όρια ηλικίας για τους άνδρες ασφαλισμένους στον Κ.Β.Α.Ε καθώς επίσης και τα μικρότερα όρια ηλικίας για τους απασχολούμενους/ες σε οικοδομικές εργασίες κ.λ.π.), που απασχολούνται σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες, χωρίς να μεταβάλλονται οι χρονικές προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, για τις ανωτέρω ασφαλισμένες αυξήθηκε κατά ένα έτος, από 1/1/2011, το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, προκειμένου να εναρμονισθεί σταδιακά με το ισχύον για τους άνδρες ασφαλισμένους στον Κ.Β.Α.Ε. όριο ηλικίας (60ο). Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή χορηγείται πλέον σύνταξη στο όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης τουλάχιστον 4.500 ημερών ασφάλισης εκ των οποίων 3.600 στον Κ.Β.Α.Ε., υπό τον όρο, οι 1.000 ημέρες εξ αυτών να έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία 13 χρόνια πριν από την αίτηση για σύνταξη ή πριν από τη συμπλήρωση του απαιτούμενου κάθε φορά ορίου ηλικίας.

3. Με βάση τις διατάξεις της [υποπαραγράφου ΙΑ.4 του πρώτου άρθρου](#) του Ν. [4093/2012](#), από 1.1.2013 το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης με τις διατάξεις του Κ.Β.Α.Ε. για τους άνδρες ασφαλισμένους πριν από την 1.1.1993 αυξάνεται κατά 2 έτη και πλέον ανέρχεται στο 62ο έτος (ενώ για τους απασχολούμενους σε οικοδομικές εργασίες ή στις υπηρεσίες υγιεινής καθαριότητας των Ο.Τ.Α. αυξάνεται επίσης κατά 2 έτη και ανέρχεται πλέον στο 60ο έτος), χωρίς να αλλάζουν οι χρονικές προϋποθέσεις. Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης με τις ίδιες διατάξεις των γυναικών «παλαιών» ασφαλισμένων εξομοιώνεται από 1.1.2013 με αυτό των ανδρών.

Επισημαίνεται ότι οι αλλαγές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που επήλθαν με την ανωτέρω διάταξη δεν καταλαμβάνουν τα μέχρι τις 31.12.2012 θεμελιωμένα ή κατοχυρωμένα δικαιώματα συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων γυναικών στον Κ.Β.Α.Ε., ανεξάρτητα από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης συνταξιοδότησης.

4. Για την θεμελίωση δικαιώματος σε πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος των «νέων ασφαλισμένων» (ανδρών και γυναικών), που απασχολούνται σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες και ασφαλιζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Α.Ε., από 1.1.2013 το όριο ηλικίας ανέρχεται πλέον στο 62ο έτος, ενώ δεν μεταβάλλονται οι χρονικές προϋποθέσεις (4.500 ημέρες εργασίας, από τις οποίες τα 3/4 (δηλ. 3.375 ημέρες) σε ειδικότητες που καλύπτονται από τον Κ.Β.Α.Ε.).

Επειδή όμως βάσει των διατάξεων του άρθρ. 4 του Ν. [4093/2012](#), θεμελιωμένο δικαίωμα μέχρι 31/12/2012 δεν θίγεται, οι ασφαλισμένοι που μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία έχουν συμπληρώσει τις χρονικές προϋποθέσεις και το 60ο έτος της ηλικίας τους, διατηρούν το δικαίωμα συνταξιοδότησης στο όριο αυτό.

5. Όπως είναι γνωστό, με την υπ' αριθ. [Φ10221/οικ.26816/929/30.11.2011](#) (Φ.Ε.Κ. 2778/τ.Β'2-12-2011) Απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καταρτίστηκε και τέθηκε σε ισχύ, από 1/1/2012, ο νέος Πίνακας Β.Α.Ε..

6. Με τις διατάξεις του [άρθρου 31](#) του Ν. [4075/2012](#) αντικαθίστανται (από τότε που ίσχυαν) οι διατάξεις του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της [παρ.1 του άρθρου 17](#) του Ν. [3863/2010](#) (Φ.Ε.Κ. 164 Α'22-9-2010) και καθορίζεται ο τρόπος αναγνώρισης χρόνου πραγματικής απασχόλησης περιόδου από 1/1/2012 έως 31/12/2015 σε εργασίες ή ειδικότητες που εξαιρέθηκαν από το νέο Πίνακα Β.Α.Ε., προκειμένου να συμπληρώσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις χρόνου ασφάλισης, για τη συνταξιοδότησή τους με το καθεστώς των Β.Α.Ε. όσοι ασφαλισμένοι συγκεντρώνουν αθροιστικά τις κάτωθι προϋποθέσεις:

α) Δεν έχουν συμπληρώσει έως 31/12/2011 στα Β.Α.Ε. 3.600 ημέρες ασφάλισης οι «παλαιοί ασφαλισμένοι» ή 3.375 ημέρες ασφάλισης οι «νέοι ασφαλισμένοι» (σημ. συνυπολογίζεται χρόνος ασφάλισης που διανύθηκε σε Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα, σε Οικοδομοτεχνικές Εργασίες ή σε απασχόληση ως προσωπικό καθαριότητας των Ο.Τ.Α.).

β) Κατά την χρονική περίοδο από 1/1/2012 έως 31/12/2015 απασχολήθηκαν ή θα απασχοληθούν πραγματικά σε εργασίες ή ειδικότητες, που εξαιρέθηκαν από το νέο Πίνακα Β.Α.Ε., ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1/1/2012.

Η αναγνώριση αφορά την συμπλήρωση του ελάχιστου χρόνου ασφάλισης για συνταξιοδότηση με το καθεστώς του Κ.Β.Α.Ε. και όχι των ελάχιστων προϋποθέσεων χρόνου ασφάλισης στα Β.Α.Ε. έως 31/12/2011 (3.600 ημέρες ασφάλισης οι «παλαιοί ασφαλισμένοι» ή 3.375 ημέρες ασφάλισης οι «νέοι ασφαλισμένοι»), για όσους απασχολούνται σε εργασίες ή ειδικότητες που εξαιρέθηκαν από τον ισχύοντα από 1/1/2012 νέο πίνακα Β.Α.Ε., ώστε οι εργοδότες τους να τους ασφαλίζουν και στο κλάδο Βαρέων.

7. Η συγκεκριμένη αναγνώριση προϋποθέτει την υποβολή αιτήματος για απονομή σύνταξης με το καθεστώς των Β.Α.Ε., ώστε μέσω της διαδικασίας διεκπεραίωσής του (ανακεφαλαίωση χρόνου ασφάλισης κ.λ.π.) να διαπιστώνεται, αφενός, εάν συντρέχουν οι λόγοι (δηλ. εάν με την αναγνώριση θα ικανοποιηθεί το αίτημα για συνταξιοδότηση με τις συγκεκριμένες διατάξεις) και, αφετέρου, εάν συντρέχουν σωρευτικά οι προαναφερόμενες δύο προϋποθέσεις.

Αντίθετα, δεν υφίσταται δυνατότητα εξαγοράς, όταν το συνταξιοδοτικό δικαίωμα κρίνεται με διατάξεις, οι οποίες αφορούν συγκεκριμένη ειδικότητα που δεν εμπίπτει στην ασφάλιση του Κ.Β.Α.Ε. αλλά καταβάλλεται αυξημένο ασφαλιστρο (προσωπικό καθαριότητας Ο.Τ.Α., ηθοποιοί, μουσικοί, μεταλλευτές κ.λ.π.).

Τα ανωτέρω ισχύουν για αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από 1/1/2012 και μετά.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Οι κοινοποιούμενες διατάξεις προβλέπουν ρητά ότι, η παρεχόμενη με αυτές δυνατότητα αναγνώρισης, με εξαγορά, χρόνου ασφάλισης στα Β.Α.Ε. αφορά αποκλειστικά όσο χρόνο είναι απολύτως απαραίτητος (υπολειπόμενος) τόσο στη κύρια, όσο και στην επικουρική ασφάλιση, για να συμπληρωθούν οι ελάχιστες ειδικές προϋποθέσεις χρόνου ασφάλισης για συνταξιοδότηση με το καθεστώς των Β.Α.Ε. (κύρια και επικουρική σύνταξη). Επομένως, όσον αφορά την κύρια σύνταξη, για μεν τους παλαιούς ασφαλισμένους τις προϋποθέσεις των 3.600 ημερών ασφάλισης στον Κ.Β.Α.Ε., από τις οποίες 1.000 τα τελευταία 13 χρόνια πριν από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας ή την αίτηση συνταξιοδότησης, για δε τους ασφαλισμένους από 1.1.1993, τις 3.3.75 ημέρες ασφάλισης στον ανωτέρω κανονισμό.

Στον αναγνωριζόμενο χρόνο, ο οποίος σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί τις χίλιες διακόσιες (1.200) ημέρες ασφάλισης για περίοδο απασχόλησης από 1/1/2012 έως 31/12/2015, μπορεί να συμπεριληφθούν και χρόνοι κανονικής άδειας ή ασθένειας μέχρι ένα μήνα κατ' έτος για κάθε περίπτωση (άρθρο 12 παρ.4 του Ν.1469/1984), εφόσον αφορούν απασχόληση κατά την ανωτέρω χρονική περίοδο σε εργασίες ή ειδικότητες που εξαιρέθηκαν από το νέο πίνακα Β.Α.Ε.. Η θέσπιση ανώτατου συνολικού και όχι κατ' έτος ορίου αναγνωριζόμενων ημερών ασφάλισης συνεπάγεται ότι, είναι δυνατόν να αναγνωρισθούν και περισσότερες από τριακόσιες (300) ημέρες ασφάλισης κατ' έτος.

Για απασχόληση σε εργασίες ή ειδικότητες που υπάγονται στο νέο Πίνακα Β.Α.Ε., πλην όμως ο εργοδότης δεν φρόντισε για την ασφάλιση του συγκεκριμένου εργαζόμενου στο κλάδο βαρέων, δεν υφίσταται δυνατότητα αναγνώρισης του αντίστοιχου χρόνου ασφάλισης με τις παρούσες διατάξεις.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Η εξαγορά, ανεξάρτητα από το χρόνο υποβολής του αντίστοιχου συνταξιοδοτικού αιτήματος και έκδοσης της απόφασης αναγνώρισης, γίνεται με βάση το κατώτατο ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί στις 31/12/2011 (33,57 €) και με ποσοστά 3,60% για το κλάδο κύριας σύνταξης (Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ.) και 2% για την επικουρική ασφάλιση (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης-Ε.Τ.Ε.Α. /τέως Ε.Τ.Ε.Α.Μ.).

Δηλαδή, 1,21 € (33,57 € X 3,60%) για κάθε ημέρα αναγνώρισης στο Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. και 0,67 € (33,57€ X 2%) για κάθε ημέρα αναγνώρισης στο Ε.Τ.Ε.Α..

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ -ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΠΟΣΟΥ ΕΞΑΓΟΡΑΣ

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανακεφαλαίωσης, το αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης Υποκατάστημα Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. θα διερευνά εάν υφίσταται χρόνος ασφάλισης του ενδιαφερόμενου, από 1/1/2012 έως 31/12/2015, σε εργασίες ή ειδικότητες που εξαιρέθηκαν από το νέο Πίνακα Β.Α.Ε., ο οποίος εάν, εν μέρει ή στο σύνολό του, αναγνωρισθεί στα Β.Α.Ε. (με το περιορισμό των 1.200 αναγνωριζόμενων ημερών) θα προσαυξήσει τον ήδη υπάρχοντα χρόνο ασφάλισης στα Β.Α.Ε.,

προκειμένου να καλυφθούν οι προϋποθέσεις θεμελίωσης δικαιώματος με τις διατάξεις του Κ.Β.Α.Ε..

Χρόνος ασφάλισης σε εργασίες ή ειδικότητες πού εξαιρέθηκαν από το νέο Πίνακα Β.Α.Ε. εντοπίζεται από την ένδειξη «21» στο πεδίο «Ειδική Περίπτωση» του ασφαλιστικού λογαριασμού. Ωστόσο, σε περίπτωση αμφιβολίας θα μπορεί να ζητηθεί η διενέργεια έρευνας από την υπηρεσία εσόδων του Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., στην ασφαλιστική περιοχή του οποίου παρασχέθηκε η κρινόμενη απασχόληση και η αποστολή σχετικής έκθεσης ελέγχου.

Όταν, εν τέλει, διαπιστωθεί ότι συντρέχουν λόγοι αναγνώρισης χρόνου ασφάλισης στα Β.Α.Ε. θα αποστέλλεται έγγραφο από την αρμόδια υπηρεσία απονομών συντάξεων στην υπηρεσία εσόδων του Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. του τόπου κατοικίας του ενδιαφερόμενου, προσδιορίζοντας το χρονικό διάστημα και τις ημέρες ασφάλισης, για τις οποίες πρέπει να εκδοθεί αναγνωριστική απόφαση.

Το έγγραφο θα κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο, με τη πληροφορία ότι θα πρέπει να προσέλθει στη συγκεκριμένη υπηρεσία εσόδων, για να δηλώσει εγγράφως με την υποβολή σχετικής υπεύθυνης δήλωσης, τον τρόπο που επιθυμεί να εξοφλήσει το ποσό της εξαγοράς.

Η εξόφληση γίνεται είτε εφάπαξ (εντός τριμήνου, από την επόμενη της κοινοποίησης της απόφασης ημέρα), οπότε παρέχεται έκπτωση 15%, είτε σε μηνιαίες δόσεις, ο αριθμός των οποίων ισούται με τον αριθμό των αναγνωριζόμενων μηνών, με παρακράτηση του ποσού κάθε δόσης από το ποσό της σύνταξης (το ποσό κάθε μηνιαίας δόσης είναι αυτό που αντιστοιχεί σε 25 αναγνωριζόμενες ημέρες).

Όταν ο ασφαλισμένος έχει δηλώσει ότι θα καταβάλλει το ποσό της εξαγοράς σε δόσεις, ο υποφάκελος θα αποστέλλεται στο αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης Υποκατάστημα, αμέσως μετά την έκδοση της αναγνωριστικής απόφασης.

Αντίθετα, εάν έχει ζητηθεί η εφάπαξ καταβολή του ποσού της εξαγοράς, η αποστολή του υποφακέλου στο αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης Υποκατάστημα θα γίνεται αμέσως μετά την εξόφλησή του, με σχετική επισημείωση στο σώμα της απόφασης υπογεγραμμένη από τον προϊστάμενο εσόδων, στην οποία θα αναφέρεται ο αριθμός και η ημερομηνία έκδοσης του αντίστοιχου ταμειακού παραστατικού.

Οι ανωτέρω περιπτώσεις ασφαλισμένων εντάσσονται στο πλαίσιο των οδηγιών του Γ.Ε. [Σ00/87/16.11.2012](#) και, επομένως, στην περίπτωση που το ποσό της αναγνώρισης καταβάλλεται σε δόσεις θα είναι δυνατή η χορήγηση προσωρινής σύνταξης με παρακράτηση του 1/4 αυτής για την εξόφληση της οφειλής.

Οι αποφάσεις, προς το παρόν, θα εκδίδονται χειρόγραφα, με χρήση του συνημμένου στην παρούσα υποδείγματος. Η ένταξη της εν λόγω διαδικασίας αναγνώρισης στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ./Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.) θα σας γνωστοποιηθεί με νεότερο έγγραφό μας.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΤΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΔΟΝΤΑΚΗ